

og filmens hovedinstruktør ikke bør undtages fra formodningsreglen, ligesom formodningsreglen bør omfatte udøvende kunstnere.

Sammenslutningen af Danske Filminstruktører, Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere og Samrådet for Ophavsret har støttet udvalgsflertallets forslag, specielt i relation til undtagelsen af filmens hovedinstruktør, drejebøger, dialoger mv. I øvrigt har udvalgsflertallets forslag fået tilslutning fra Danske Dramatikeres Forbund, Dansk Komponistforening, Danske Populær Autorer og Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer samt Fællesrådet for Udøvende Kunstnere.

Kulturministeriet kan tiltræde forslaget fra Ophavsretsudvalgets flertal af de af flertallet anførte grunde. Forslaget til § 58 er herefter principielt udformet i overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 14 bis og må følgelig fortolkes i lyset af denne konventionsbestemmelse.

Forslaget til § 58 omfatter aftaler om indspilning af film. Herved forstås enhver film-, tv- og videogramproduktion.

Den, der via formodningsreglen erhverver rettighederne, er filmproducenten, dvs. den samme, som er tillagt en særlig ny producentbeskyttelse for billedoptagelser efter lovforslagets § 67, jf. nærmere bemærkningerne nedenfor til denne bestemmelse.

Formodningsreglen indebærer kun, at filmproducenten over for omverdenen antages at være legitimeret til at råde over de pågældende rettigheder. Det står således parterne frit for at aftale royalty-ordninger el.lign. som modydelse for rettighedsoverdragelsen. Formodningsreglen kan sættes ud af kraft ved aftale, jf. lovforslagets § 53, stk. 4.

Forslagets § 58, stk. 1, indebærer, at ophavsmanden ikke kan modsætte sig følgende former for udnyttelse af en film fra filmproducentens side:

- Eksemplarfremstilling, uanset på hvilken måde og i hvilket omfang dette sker (nr. 1).
- Eksemplarspredning, herunder ikke alene spredning af eksemplarer af filmen med henblik på offentlig forevisning, men også spredning i form af videogramdistribution, udlejning af videofilm osv. (nr. 2).
- Offentlig fremførelse, herunder fremførelse i biografteater og udsendelse i fjernsyn (nr. 3).
- Eftersynkronisering og tekstning, (nr. 4).

Efter forslaget til § 58, stk. 2, nr. 1, finder formodningsreglen ikke anvendelse på allerede eksisterende værker. Undtagelsen indebærer fx, at forfatteren til en roman, der filmatiseres, ikke omfattes af formodningsreglen. Filmproducenten må således altid ved særlig aftale med rettighedshavere til eksisterende

værker erhverve de for filmens udnyttelse nødvendige rettigheder.

Efter bestemmelserne i § 58, stk. 2, nr. 2 og 3, finder formodningsreglen heller ikke anvendelse på drejebøger, dialoger og musikværker, som er frembragt med henblik på filmen, eller på filmens hovedinstruktør.

De grupper af ophavsmænd, som herefter normalt vil være omfattet af formodningsreglen, er bl.a. instruktørassistenter, producere, scenografer, filmfotografer og filmklippere. Med hensyn til udøvende kunstnere henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 65, stk. 3.

Til § 59

Forslaget til § 59 om edb-programmer frembragt i ansættelsesforhold svarer til § 42 b i den gældende ophavsretslov, som senest affattet ved ændringslovene af 1989 og 1992.

Til § 60

Bestemmelsen i lovforslagets § 60 er ny. Efter forslaget til § 60 kan ophavsmanden ikke udøve sine rettigheder til et bestilt portrætbillede uden samtykke fra bestilleren.

Efter den gældende fotografilovs § 12 tilkommer retten til et fotografisk billede, der er udført efter bestilling, bestilleren, medmindre andet er aftalt. Fotografen kan dog på sædvanlig måde udstille billedet i reklameøjemed, såfremt bestilleren ikke forbyder det. Efter fotografilovens § 12, stk. 2, kan bestilleren, selv om retten til et bestilt fotografisk portræt tilkommer fotografen, lade portrættet gengive i aviser, tidsskrifter eller skrifter med biografisk indhold, hvis fotografen ikke har taget særligt forbehold.

Et flertal i Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1063/1986 stillet forslag om at overføre særreglen i fotografilovens § 12 til ophavsretsloven i en ændret skikkelse. Efter udvalgsforslaget skal ophavsretten til fotografiet tilkomme ophavsmanden, men bestilleren skal have ret til at benytte det fotografiske værk i det omfang, dette er aftalt eller forudsat ved bestillingen. Efter udvalgets forslag kan bestilleren af et fotografisk portræt tillige lade portrættet gengive i aviser, tidsskrifter eller skrifter med biografisk indhold, medmindre andet er aftalt.

Udvalgsflertallet har anført, at den gældende bestemmelse i fotografilovens § 12 er atypisk i ophavsretslovgivningen, hvor udgangspunktet er, at ophavsretten til et bestilt værk tilkommer ophavsmanden, medmindre bestilleren ved aftale har sikret sig rettighederne. Endvidere kan den gældende bestemmelse efter flertallets opfattelse føre til urimelige re-